

ความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานี ที่มีต่อพรรคเพื่อไทยภายหลังการรัฐประหาร 2557*

ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์^{***}

(วันรับบทความ : 16 ตุลาคม 2560 /วันแก้ไขบทความ : 30 เมษายน 2561 /วันที่ตอบรับบทความ : 23 กรกฎาคม 2561)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ค้นหาองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงที่มีต่อพรรคเพื่อไทย 2) ศึกษาระดับความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงที่มีต่อพรรคเพื่อไทย 3) ค้นหาองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงที่ส่งผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย 4) ศึกษาแนวทางในการสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อพรรคเพื่อไทย โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านเสื้อแดง 5 หมู่บ้าน ในอำเภอเมืองอุดรธานี 5,611 คน กลุ่มตัวอย่าง 358 คน ใช้สุ่มตัวอย่างแบบง่าย สัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 19 คน และสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 23 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ด้วยการตีความ ผลการวิจัยพบว่า (1) องค์ประกอบความนิยมทางการเมือง ประกอบด้วย อุดมการณ์พรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ผู้นำพรรคการเมือง ผู้สมัครพรรคการเมือง และกลไกการบริหารพรรคการเมือง (2) ประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีมีความนิยมต่อพรรคเพื่อไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) องค์ประกอบความนิยมทางการเมือง ด้านนโยบายพรรคการเมืองและด้านผู้นำพรรคการเมืองส่งผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) แนวทางในการสร้างความนิยมทางการเมือง ควรเน้นการพัฒนา นโยบายของพรรคให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและความเป็นไปได้มากกว่าการเน้นนโยบายเชิงการตลาด

คำสำคัญ: ความนิยมทางการเมือง/ หมู่บ้านเสื้อแดง/ พรรคการเมือง

* บทความนี้ใช้ทุนวิจัยส่วนบุคคลในการดำเนินการ

** นักวิชาการอิสระด้านรัฐศาสตร์

The Political Popularity of the Pheu Thai Party among Udon Thani Villagers after the 2014 Coup^{*}

Thammarat Thammayarit^{**}

(Received Date: October 16, 2017, Revised Date: April 30, 2018, Accepted Date: July 23, 2018)

Abstract

This research aimed to 1) investigate the elements of political popularity for the Pheu Thai Party among so-called “Red-Shirt” villagers, 2) study the level of political popularity for the Pheu Thai Party among Red-Shirt villagers, 3) investigate the factors affecting the aforementioned political popularity, and 4) study the approaches of political popularity among Red-Shirt villagers towards the Pheu Thai Party. This study identified a population of 5,611 voters in 5 Red-Shirts villages of Muang District, Udon Thani Province. The sample size comprised 358 people who participated in in-depth interviews, with focus placed on 2 groups comprising 19 persons and 23 persons. The tool used for data collection was a questionnaire, which was analyzed by means, percentage, standard deviation, and multiple regression analysis. In-depth interviews were assessed by the inductive method. The results revealed that: (1) the elements of political popularity consisted of political ideology, political policies, political leadership, political candidates and administrative systems; (2) People who live in Red-Shirt villages have higher overall political affinity for the Pheu Thai Party; (3) The factors of political popularity from the aspects of political party policy and political leadership affect popularity towards the Pheu Thai Party at a .05 level of significance; (4) the approaches to political popularity should focus on developing party policies in line with reality and possibly more emphasis on marketing policies.

Keywords: Political popularity/ Red-shirt village/ Political party

^{*} This research funded by owner.

^{**} Independent academician in political science.

บทนำ

หลักการของประชาธิปไตยได้ให้ความสำคัญกับพลเมืองในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่จะใช้อำนาจผ่านองค์กรทางการเมืองต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือข้อเรียกร้องของตนเอง ลำพังพลเมืองที่เป็นปัจเจกบุคคลไม่สามารถดำเนินการได้ทั้งหมด ต้องอาศัยตัวแทนที่ตนเองได้เลือกเข้าไปทำหน้าที่ ดังนั้น บทบาทของพลเมืองในทางการเมือง จึงมีความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างยิ่ง (สัญญา เคนาภูมิ, 2558) กล่าวอีกนัยหนึ่ง ประชาธิปไตยนั้นให้ความสำคัญกับพลเมืองตนเองในฐานะที่เป็น “เสียงสวรรค์” ซึ่งมีความชอบธรรมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองผ่านการมีส่วนร่วม 2 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมทางอ้อม ผ่านกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ แทนในรัฐสภา และการมีส่วนร่วมทางตรง เช่น การรวมกลุ่มเสนอข้อเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหาการรวมกลุ่มกันประท้วงเพื่อให้รัฐบาลรับทราบถึงปัญหา เป็นต้น (Rushkoff, Douglas, 2004, pp.25-26)

แม้ว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะเป็นระบบการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด แต่ในความเป็นจริงนั้น ประชาชนทุกคนที่มีสิทธิออกเสียงในประเทศไม่สามารถจะเข้าไปทำหน้าที่ในทางการเมืองได้ทั้งหมด จำเป็นจะต้องเลือกตัวแทนที่มีแนวความคิด มีนโยบายการบริหารประเทศที่ตรงกับเจตจำนงของตนเองเข้าไปทำหน้าที่ ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่ ผู้ที่สมัครเป็นผู้แทนราษฎรและเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภานั้น จะต้องสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง เมื่อพรรคการเมืองใดได้คะแนนเสียงข้างมาก พรรคการเมืองนั้นก็จะมีสิทธิอันชอบธรรม ในการจัดตั้งเป็นรัฐบาลขึ้นมาบริหารประเทศ (พิชัย ขวัญทอง, 2559, น.25) จะเห็นได้ว่า พรรคการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างยิ่ง เพราะเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงข้อเรียกร้องหรือความต้องการของประชาชนในพื้นที่ แล้วนำมากำหนดเป็นนโยบายในการบริหารประเทศ

พรรคการเมืองจะมีเสถียรภาพจนกลายเป็น “สถาบันทางการเมือง” ที่ทำหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็งและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายได้ จำเป็นต้องได้รับความนิยมนหรือแรงสนับสนุนจากสมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไปที่ให้ความเชื่อมั่นศรัทธาในแนวคิด หลักการ และอุดมการณ์ โดยพรรคการเมืองนั้นได้มีการประกาศจุดยืนอย่างแน่วแน่ในการก่อตั้งพรรคตั้งแต่แรกว่า จะพัฒนาให้เป็นสถาบันทางการเมืองเพื่อเป็นที่ปมเพาะอุดมการณ์การทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จึงทำให้ประชาชนเกิดความนิยมและจงรักภักดีต่อพรรคการเมืองที่มีจุดยืนและนโยบายสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ และส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคและทำหน้าที่ในนามสมาชิกพรรคอย่างเข้มแข็ง (วิทยา ชินบุตร, 2559, น. 58-59) นอกจากนี้ ความนิยมต่อพรรคการเมืองยังรวมถึงการมีความรู้สึกผูกพันรักหวงแหนและมีความศรัทธา คล้ายกับความศรัทธาต่อศาสนา ซึ่ง James David Barber (1969, p.55) เห็นว่าความนิยมทางการเมืองเกิด

จากการที่ประชาชนมีความคิดเห็นในเชิงการเมืองต่อพรรคการเมืองในฐานะที่เป็นองค์กรทางการเมืองที่ทำให้ประชาชนเข้าใจการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าความนิยมทางการเมืองเป็นเรื่องของความเชื่อมั่นศรัทธาของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อพรรคการเมือง อุดมการณ์พรรค นโยบายพรรค ผู้นำพรรค และกลไกการบริหารพรรค (ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์, 2559, น.16)

พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคการเมืองหนึ่งในประเทศไทยที่เป็นพรรคขนาดใหญ่ มีสมาชิกของพรรคทั่วประเทศและมีฐานคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 ช่วงได้แก่ ช่วงที่ 1 พรรคไทยรักไทย ช่วงที่ 2 พรรคพลังประชาชน และช่วงที่ 3 พรรคเพื่อไทย โดยใน 2 ช่วงแรกพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชนได้ถูกยุบตามคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญ (ประกอบ จิรจิตติ, 2552, น.6) ต่อมาได้กลายมาเป็นพรรคเพื่อไทยอีกครั้ง และถูกขนานนามว่า “เป็นพรรคคนอมณี” ของตระกูลชินวัตร (อมรรัตน์ ล้อฉัตร, 2551, น.5) อย่างไรก็ตามบทพิสูจน์ครั้งสำคัญของการเป็นพรรคการเมืองของประชาชนเห็นได้จากแม้จะมีการยุบพรรคและตัดสิทธิกรรมการบริหารพรรคที่เป็นคนสำคัญออกไปหลายคน แต่การเลือกตั้งครั้งต่อมาผู้แทนราษฎรหน้าใหม่ในนาม “พรรคเพื่อไทย” โดยมีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในฐานะผู้นำพรรคคนใหม่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้เข้ามาบริหารประเทศ อีกสมัย สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงแนวคิดความนิยมทางการเมืองที่ว่าเมื่อประชาชนมีความพึงพอใจและความชื่นชอบต่อพรรคการเมืองแล้ว จึงเป็นเรื่องยากที่จะทำให้เปลี่ยนแปลงความนิยมของประชาชนได้ (บุญทัน ดอกไธสง, 2557)

นอกจากนี้ ความนิยมทางการเมืองที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ยังรวมถึงการมีความรักความผูกพันและให้ความเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวผู้นำของพรรค ซึ่งประชาชนที่นิยมพรรคเพื่อไทยเรียกว่า “นายกทักษิณ ชินวัตร” งานวิจัยความนิยมทางการเมืองของวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2553, น.94) ได้ชี้ให้เห็นว่า การที่พรรคเพื่อไทยชนะการเลือกตั้งอย่างท่วมท้นในหลายครั้งที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีการยุบพรรคไปหลายรอบเป็นเพราะนโยบายการหาเสียงที่รู้จักกันคือ “ทักษิณคิด ยิ่งลักษณ์ทำ” ตัวอดีตผู้นำพรรค (ทักษิณ ชินวัตร) ก็มีส่วนสำคัญไม่น้อย เห็นได้จากการหาเสียงในเวทีสาธารณะแต่ละครั้งในทุกพื้นที่ ผู้แทนปวงชนในพื้นที่จะอ้างถึงตัวอดีตผู้นำพรรค แสดงให้เห็นว่าทั้งกระบวนการทางนโยบายของพรรคและตัวอดีตผู้นำพรรคมีส่วนต่อการนำมาสร้างเป็นยุทธศาสตร์การหาเสียงพรรคอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเห็นได้จากผลสะท้อนจากการเลือกตั้งที่พรรคเพื่อไทยชนะอย่างท่วมท้นในการเลือกตั้งทั่วไปทั้งในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกครั้ง (วิภาวดี พันธุ์ยางน้อย, 2555, น.18)

จังหวัดอุดรธานีได้ชื่อว่าเป็นฐานเสียงที่มั่นคงและเข้มแข็งของพรรคเพื่อไทย ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งการเมืองทุกระดับ หากผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสังกัดพรรคเพื่อไทยเลือกตั้งระดับท้องถิ่นโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งมีค่อนข้างสูงจนมีการกล่าวกันในภาษาชาวบ้านว่า “ใครก็ตามต่อให้เป็นเสาไฟฟ้ามาลงพรรคเพื่อไทยชาวบ้านก็จะเลือกหมด” (รัตนาวรรณ สุขศาลา, 2559, บทสัมภาษณ์) เหตุผลสำคัญที่ทำให้ชาวบ้านตัดสินใจเลือกพรรคเพื่อไทยเพราะยังมีความศรัทธาต่ออดีตผู้นำพรรคและ

มีความเชื่อมั่นว่าพรรคเพื่อไทยตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนได้ (อานนท์ แสนน่าน, 2559, บทสัมภาษณ์) เห็นได้จากผลการเลือกตั้งหลายครั้งในจังหวัดอุดรธานีได้พิสูจน์ให้เห็นถึงคะแนนเสียงที่มีต่อพรรคเพื่อไทยอย่างท่วมท้น อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการรัฐประหารเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ส่งผลโดยตรงต่อพรรคเพื่อไทยไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้และประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถเข้ามาทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกับพรรคและพรรคไม่สามารถสื่อสารทางการเมืองกับประชาชนได้โดยสะดวก

ประเด็นที่น่าสนใจในการวิจัยครั้งนี้ คือ การรัฐประหารดังกล่าวได้ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนคนเสื้อแดงในจังหวัดอุดรธานีมากน้อยเพียงใด และองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองใดบ้างที่ประชาชนยังคงให้ความนิยมอย่างมั่นคง และการเลือกตั้งครั้งต่อไปพรรคเพื่อไทยจะมีแนวทางการต่อสู้ทางการเมืองอย่างไรเพื่อที่จะรักษฐานเสียงให้มั่นคงในเขตการเลือกตั้งทั้งจังหวัดได้ ประเด็นดังกล่าวนี้นับว่าเป็นเรื่องที่ทำทนายต่อแนวโน้มสถานการณ์ทางการเมืองในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยได้ติดตามและวิเคราะห์จากปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในแต่ละห้วงจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อค้นหาคำตอบองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557
2. เพื่อศึกษาระดับความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557
3. เพื่อค้นหาคำตอบองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานี ที่มีผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยภายหลังจากการรัฐประหาร 2557

สมมุติฐานการวิจัย

องค์ประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีส่งผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย

ขอบเขตการวิจัย

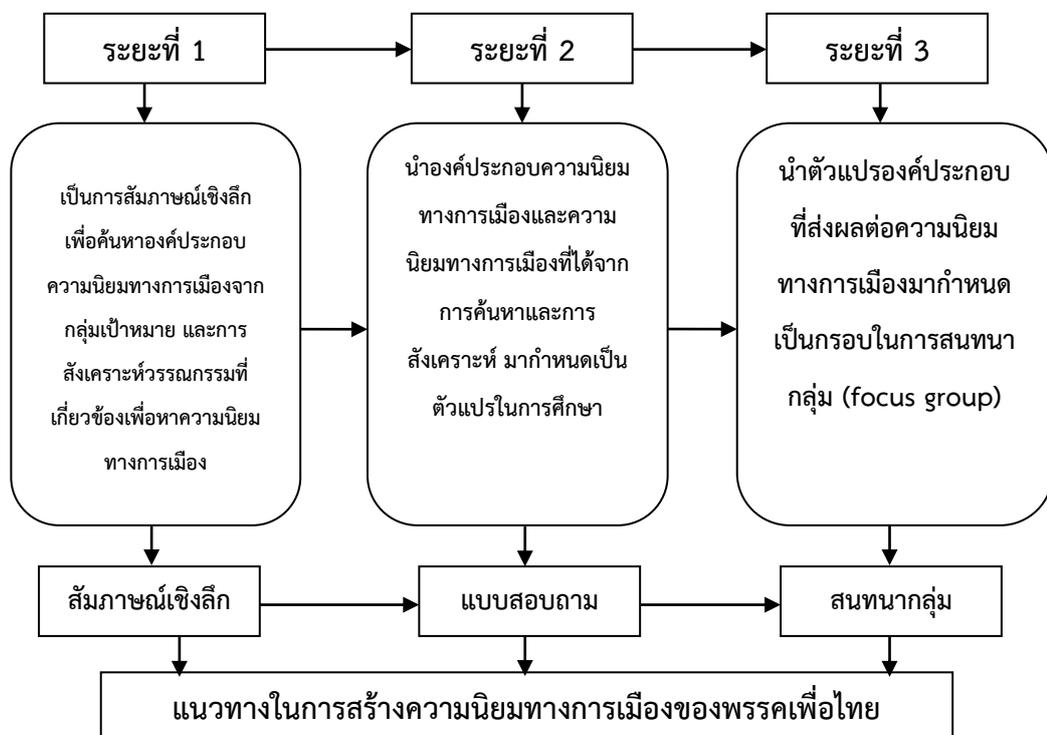
ขอบเขตประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านเสื้อแดง 5 หมู่บ้าน/ชุมชนในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี แกนนาคนเสื้อแดง ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการบริหารพรรคเพื่อไทยประจำจังหวัดอุดรธานี นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์

ขอบเขตเนื้อหา เป็นการค้นหาค้นหาคำประกอบความนิยมทางการเมืองจากกลุ่มเป้าหมายและเป็นการศึกษาองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองจากกลุ่มตัวอย่าง และค้นหาปัจจัยองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองแล้ว นำมาสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งบนฐานความนิยมของมวลชน

ขอบเขตพื้นที่ ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนเสื้อแดงในจังหวัดอุดรธานี 5 หมู่บ้าน/ชุมชน ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี

กรอบแนวคิด

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในลักษณะผสมวิธีเพื่อค้นหาค้นหาคำประกอบความนิยมทางการเมืองจากกลุ่มเป้าหมาย และศึกษาองค์ประกอบความนิยมทางการเมือง ดังรายละเอียดกรอบแนวคิดดังนี้

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557” ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเพื่อค้นหาคำตอบประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557 มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวทางการเมือง และเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคเพื่อไทยในพื้นที่ ประกอบด้วย แกนนำคนเสื้อแดง จำนวน 5 คน ประธานชุมชน จำนวน 6 คน กรรมการบริหารพรรคเพื่อไทยประจำจังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 คน นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความนิยมทางการเมือง จากนั้นนำมาขยายร่างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้แก่ ผศ.ดร.โชติ บดีรัฐ ด้านวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ และด้านภาษา ได้แก่ ดร.พิชัย ขวัญทอง ทำการตรวจสอบเมื่อได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดแล้ว นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ครอบคลุมบริบทเนื้อหาและนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์จริง ซึ่งแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้นมีลักษณะกึ่งโครงสร้างและนำไปทดลองใช้กับผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน และแกนนำทางการเมืองในจังหวัดอุดรธานีที่มีใช้กลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสัมภาษณ์เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการนัดวันเวลาและสถานที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย เมื่อพบกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ครั้งนี้ พร้อมทั้งขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายในการบันทึกเสียง ทั้งนี้ เป็นการสร้างความคุ้นเคยเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์คลายความรู้สึกว่าเป็นการสัมภาษณ์ที่เป็นทางการ และขณะที่ดำเนินการสัมภาษณ์อยู่นั้น ผู้วิจัยได้จดประเด็นสาระสำคัญไปด้วยพร้อมทำข้อสรุปเบื้องต้น

4. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย ได้แก่ การวิเคราะห์ความ การตีความ และการสรุปความ ให้สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการจะศึกษา

การวิจัยระยะที่ 2 เป็นการศึกษา (1) ระดับความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557 และ (2) องค์ประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557 รายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ (1) ตัวแปรอิสระ คือ องค์ประกอบความนิยมทางการเมือง ซึ่งได้มาจากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในระยะที่ 1 ประกอบด้วย อุดมการณ์พรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ผู้นำพรรคการเมือง ผู้สมัครพรรคการเมือง และกลไกการบริหารงานพรรคการเมือง และ (2) ตัวแปรตาม คือ ความนิยมทางการเมือง ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น James David Barber (1969) มองว่าความนิยมทางการเมืองเป็นเรื่องของความศรัทธาที่มีต่อพรรคการเมือง โดยมีความเชื่อว่าพรรคการเมืองที่ตนเองเลือกจะตอบสนองความต้องการได้ ขณะที่ วิทยา ชินบุตร (2559) ได้ทำวิจัยเรื่องความนิยมทางการเมืองเน้นการศึกษาพรรคชาติไทย โดยมองว่าความนิยมทางการเมืองเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนก่อน เช่น การมีส่วนร่วมกิจกรรมของพรรค การร่วมรณรงค์หาเสียง และการติดตามข้อมูลข่าวสาร ส่วนวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2553) มองว่าความนิยมทางการเมืองเป็นผลมาจากการตระหนักในอุดมการณ์ของพรรคการเมืองก่อน ดังนั้น ความนิยมทางการเมือง จึงประกอบด้วย การติดตามข้อมูลข่าวสารของพรรค การร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับพรรค การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรค ความศรัทธามั่นคงต่อพรรค และการสืบสานอุดมการณ์พรรค

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านสีแดง 5 หมู่บ้าน/ชุมชนในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 5,611คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 358 คน จากการเปิดตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 187) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยกำหนดสัดส่วนตามจำนวนประชากรตามสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{จำนวนประชากรที่สุ่มมา} = \frac{\text{ประชากรที่ต้องการสุ่มทั้งหมด} \times \text{ประชากรทั้งหมดในกลุ่มที่สนใจ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	รายชื่อหมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	บ้านหนองไฮ	1,080	69
2.	บ้านทุ่งแร่	1,071	68
3.	บ้านสามพร้าว	1,250	80
4.	บ้านอุดมพัฒนา	1,150	73
5.	บ้านหนองนาคำ	1,060	68
รวม		5,611	358

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ได้ค่าความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 0.95 (Index of items-Objective Congruency: IOC) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีเนื้อหา 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบความนิยมทางการเมือง แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ อุดมการณ์ของพรรคการเมือง นโยบายของพรรคการเมือง ผู้นำพรรคการเมือง ผู้สมัครพรรคการเมือง และกลไกการบริหารพรรคการเมือง เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท จำนวน 25 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัยของลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผลและแปรความหมายค่าคะแนนอภิปรายผล 5 ระดับ ดังนี้ (กรีซ แรงสูงเนิน, 2554)

$$\begin{aligned} \text{คะแนนอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.08 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดการแปรความหมายลำดับคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความนิยมทางการเมือง ประกอบด้วย การติดตามข้อมูลข่าวสารของพรรค การร่วมรณรงค์หาเสียงให้กับพรรค การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรค ความศรัทธามั่นคงต่อพรรค การร่วมกันสืบสานอุดมการณ์ของพรรค เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท จำนวน 25 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน	ระดับความนิยม
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัยของลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผลและแปลความหมายค่าคะแนนอภิปรายผล 5 ระดับ ดังนี้ (กรีซ แรงสูงเนิน, 2554)

$$\begin{aligned} \text{คะแนนอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.08 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายลำดับคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความนิยม
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยในนามนักวิชาการอิสระอาศัยทุนส่วนตัวในการทำวิจัย การทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ จึงทำหนังสือจากที่อยู่ปัจจุบันของผู้ทำการวิจัยไปยังผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านเสื่อแดงในจังหวัดอุดรธานีเพื่อขอเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เมื่อผู้วิจัยได้รับหนังสือตอบรับจากผู้ใหญ่บ้านแล้ว จึงลงพื้นที่แจก

แบบสอบถามตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ด้วยตนเอง และรวบรวมแบบสอบถามกลับมาดำเนินการตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกับระดับองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองและระดับความนิยมทางการเมืองต่อพรรคเพื่อไทย ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์องค์ประกอบความนิยมทางการเมืองที่ส่งผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

การวิจัยระยะที่ 3 การนำเอาระดับความนิยมทางการเมืองที่มีค่ามากที่สุด และองค์ประกอบทางการเมืองที่ส่งต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย นำมาจัดทำเป็นแนวทางสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านสีแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (focus group) มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนหมู่บ้านสีแดงในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 5 แห่งๆ ละ 3 คน รวม 15 คน ตัวแทนผู้ประสานงานพรรคเพื่อไทยประจำจังหวัดอุดรธานี จำนวน 5 คน นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 23 คน เลือกแบบเจาะจง

2. การสร้างเครื่องมือ ได้แก่ เป็นการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม (focus group) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกเฉพาะผลการวิจัยที่มีค่าระดับโดดเด่นและมีนัยสำคัญตามที่กลุ่มเป้าหมายเห็นพ้องกันว่า เป็นประเด็นสำคัญในการวิจัยครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ จัดเตรียมประเด็นสนทนา และทำหนังสือจากที่อยู่ปัจจุบันของผู้ทำวิจัยไปยังกลุ่มเป้าหมายเพื่อนัดแนะวัน เวลา และสถานที่ ในการจัดสนทนากลุ่ม จากนั้นดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยยกประเด็นสำคัญที่เตรียมไว้เพื่อให้ผู้สนทนากลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเสนอแนวคิดและองค์ความรู้เพิ่มเติม

4. การสรุปผลการสนทนากลุ่มและร่วมกันสร้างแนวทาง ระหว่างที่มีการอภิปรายในแต่ละประเด็น ผู้วิจัยจะทำการสรุปผลการอภิปรายไปด้วย และให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มยืนยันในประเด็นที่ผู้วิจัยได้สรุป จากนั้นให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มร่วมถอดบทเรียนและสร้างตัวแบบหรือแนวทางการดำเนินการต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557” ประกอบไปด้วย

1.1 อุดมการณ์ของพรรค เป็นเรื่องที่ประชาชนได้เล็งเห็นความสำคัญและรับรู้ถึงเป้าหมายของการจัดตั้งพรรคเพื่อไทยรวมถึงมีความเชื่อในอุดมการณ์ของพรรคที่มีการจัดตั้งขึ้นมาจะช่วยสร้างความเป็นธรรมให้กับสังคม และคำนึงถึงคนรากหญ้า ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ทั้งในเรื่องของปากท้องชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และโอกาสในการเข้าถึงการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมถึงการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

“อุดมการณ์ของพรรคมีความสำคัญตรงที่ช่วยบ่งบอกให้ทราบถึงว่า เป้าหมายของเราคืออะไร ทำเพื่อใคร ช่วยแก้ไขให้กับพี่น้องประชาชนอย่างไร” (นายกมลศิลป์ สิงหสุริยะ, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2559)

“ผมว่า อุดมการณ์ของพรรคเพื่อไทยตามที่สัมผัสสละครับ เขาช่วยคนรากหญ้า ช่วยให้เกิดความเป็นธรรม เช่น บัตร 30 บาท ช่วยคนจนอีหลี” (นายคงชัย ชัยกัน, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2559)

1.2 นโยบายพรรคการเมือง นโยบายพรรคเพื่อไทยเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจเลือกพรรคเพื่อไทยเข้าไปบริหารประเทศ เนื่องจากนโยบายพรรคเพื่อไทยมีลักษณะที่เอื้อต่อการตอบโจทย์ความต้องการพื้นฐานของประชาชนรากหญ้า และสามารถขับเคลื่อนให้เห็นผลเป็นรูปธรรมได้ แม้ว่าจะมีหลายฝ่ายไม่เห็นด้วยกับนโยบายของพรรคเพื่อไทยด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นนโยบายประชานิยมที่ไม่ทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (ไสว บุญมา, 2554)

“ผมคิดว่า สิ่งที่ชี้ขาดว่าพรรคเพื่อไทยชนะการเลือกตั้ง เพราะนโยบายนี้แหละ เพราะมันตอบสนองความต้องการของคนรากหญ้าได้ ใครจะพูดว่าเป็นประชานิยมก็เถอะ แต่คำถามตามมาแล้วนโยบายพรรคอื่นแหละ” (นายอานนท์ แสนน่าน, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2559)

“คนที่ยังคงนิยมพรรคเพื่อไทยอยู่ เช่น พวกผมคนเสื้อแดง เพราะคิดว่า เป็นเรื่องนโยบายที่จับต้องได้ ผมว่าทุกพรรคประชานิยมหมดนั่นแหละ” (นายกมลศิลป์ สิงหสุริยะ, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2559)

1.3 ผู้นำพรรคการเมือง ประชาชนที่นิยมพรรคเพื่อไทยยังมีความศรัทธาต่อ นายทักษิณ ชินวัตร อดีตผู้นำพรรคยุคแรก คือ พรรคไทยรักไทย ซึ่งเคยนำพาพรรคไทยรักไทยชนะการเลือกตั้งอย่างถล่มทลายและบริหารประเทศจนเป็นที่นิยมของประชาชนคนรากหญ้า เห็นได้จาก

การกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบายที่เห็นผลเป็นรูปธรรมสืบเนื่องจนถึงผู้นำพรรคในยุคปัจจุบัน

“ผู้นำอดีตนายทักซิณ คนก็ยังให้ความเชื่อมั่นอยู่ แมต่อนี้ ผมคิดว่า ประชาชนก็ยังคิดฮอดเผื่อนอยู่ เผื่อนอยู่ผลงานมีหลาย แต่ส่วนว่าเผื่อนโกง พวกผมก็ยังบ่ได้เชื่อ เพราะทุกพรรคมันโกงโกงคือกัน สาบานได้ บ่” (นายพิชัย ขวัญทอง, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2559)

1.4 ผู้สมัครพรรคการเมือง ตัวผู้สมัครของพรรคสามารถแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้โดยเชื่อว่า หากเลือกผู้สมัครพรรคการเมืองเข้าไปแล้ว จะสามารถเสนอข้อเรียกร้องส่งผ่านไปยังที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองให้จัดทำเป็นวาระนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างเร่งด่วน แม้ว่าผู้สมัครพรรคการเมืองจะเป็นใครก็ตาม ถ้าลงสมัครแข่งขันในนามพรรคเพื่อไทย ประชาชนก็ตัดสินใจเลือกผู้สมัครคนนั้น จนเป็นที่มาของวาทะกรรมที่ว่า “เอาใครก็ได้มาลงรับสมัครในนามพรรคเพื่อไทย ประชาชนจะเลือกทั้งนั้น” อย่างไรก็ตาม ตัวผู้สมัครของพรรคเพื่อไทยก็ยังคงเกิดปัญหาไม่น้อย เพราะมีบางพื้นที่ประชาชนไม่ชอบผู้สมัครของพรรค แต่ที่เลือกเข้าไปเพราะชอบนโยบายพรรคการเมืองมากกว่า จึงมองข้ามตัวผู้สมัครของพรรค

“ซิเอาผู้ได้ มาลงกะซาง ผมก็ยังเลือกพรรคเพื่อไทยคือเก่า แต่ตอนนี้เสียอย่างเดียว ผม บ่ ค่อยมัก สส.พรรค เพราะมันบ่ได้สร้างอิหยัง เพียงแต่ว่า มันสังกัดพรรคเพื่อไทย พวกผมกะต้องจำใจยอมเลือก” (นายคงชัย ชัยกัน, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2559)

1.5 กลไกการบริหารงานพรรคการเมือง เป็นรูปแบบการบริหารที่มีลักษณะการบริหารในนามของคณะกรรมการบริหารพรรค การตัดสินใจทั้งในเชิงนโยบายและในเชิงการบริหารจะเป็นไปในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าพรรคเพื่อไทยจะพยายามแสดงให้เห็นถึงการบริหารงานของพรรคในรูปแบบประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งหัวหน้าพรรค และกรรมการบริหารพรรค เป็นต้น ซึ่งอาศัยการลงคะแนนจากสมาชิกของพรรค แต่ก็หลีกเลี่ยงไม่พ้นถึงข้อครหาว่า “การบริหารงานทุกอย่างภายในพรรคต้องอยู่ภายใต้การสั่งการจากอดีตนายทักซิณ ชินวัตร” (สุรวิชช์ วีรวรรณ, 2560)

“ผมว่า ทุกพรรคมีกลไกการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการนะอาศัยเสียงข้างมากในการตัดสินใจดำเนินการ แต่ทุกพรรคผมก็ยังเชื่อว่า หลีกไม่พ้นความเกรงใจต่อนายทุนของพรรคเช่นกัน” (รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2559)

2. ประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงในจังหวัดอุดรธานีมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, $S.D. = .48$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นโยบายของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.14$, $S.D. = .52$) ผู้สมัครพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.06$, $S.D. = .57$)

อุดมการณ์ของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.83$, $S.D. = .61$) กลไกการบริหารพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.77$, $S.D. = .57$) และผู้นำพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.64$, $S.D. = .64$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน องค์ประกอบความนิยมทางการเมือง โดยภาพรวม และรายด้าน

องค์ประกอบความนิยมทางการเมือง	\bar{X}	$S.D.$	ระดับความคิดเห็น
1. นโยบายของพรรคการเมือง	4.14	.52	มาก
2. ผู้สมัครพรรคการเมือง	4.06	.57	มาก
3. อุดมการณ์ของพรรคการเมือง	3.83	.61	มาก
4. กลไกการบริหารพรรคการเมือง	3.77	.57	มาก
5. ผู้นำพรรคการเมือง	3.64	.64	มาก
รวม	3.89	.48	มาก

เมื่อพิจารณาความนิยมต่อพรรคเพื่อไทยพบว่า ประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงในจังหวัดอุดรธานี มีความนิยมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, $S.D. = .52$) เมื่อพิจารณาความนิยมทางการเมืองต่อพรรคเพื่อไทยเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมดยิ่งลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรค ($\bar{X} = 3.64$, $S.D. = .56$) การติดตามข้อมูลข่าวสารของพรรค ($\bar{X} = 3.62$, $S.D. = .60$) การร่วมกันสืบสวนอุดมการณ์พรรค ($\bar{X} = 3.58$, $S.D. = .60$) การร่วมรณรงค์หาเสียงให้กับพรรค ($\bar{X} = 3.54$, $S.D. = .61$) และความศรัทธามั่นคงต่อพรรค ($\bar{X} = 3.47$, $S.D. = .63$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความนิยมทางการเมืองต่อพรรคเพื่อไทย โดยภาพรวม และรายด้าน

ความนิยมทางการเมือง	\bar{X}	$S.D.$	ระดับความนิยม
1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรค	3.64	.56	มาก
2. การติดตามข้อมูลข่าวสารของพรรค	3.62	.60	มาก
3. การร่วมกันสืบสวนอุดมการณ์พรรค	3.58	.60	มาก
4. การร่วมรณรงค์หาเสียงให้กับพรรค	3.54	.61	มาก
5. ความศรัทธามั่นคงต่อพรรค	3.47	.63	มาก
รวม	3.57	.52	มาก

3. องค์ประกอบความนิยมทางการเมืองที่ส่งผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากรัฐประหาร 2557 มีตัวแปรพยากรณ์ คือ นโยบายของพรรคการเมือง และ ผู้นำพรรคการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรพยากรณ์สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรความนิยมทางการเมืองต่อพรรคเพื่อไทย คิดเป็นร้อยละ 55.70 ($R^2 = 0.55$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 26.19$, $sig = 0.00^*$) ดังนั้น องค์ประกอบความนิยมทางการเมืองที่ส่งผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย ได้แก่ นโยบายของพรรคการเมือง ($\beta = 0.45$) และผู้นำพรรคการเมือง ($\beta = 0.31$) เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนดิบ (Unstandardized Coefficients) พบว่า เมื่อนโยบายของพรรคการเมือง และผู้นำพรรคการเมือง เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความนิยมทางการเมืองต่อพรรคเพื่อไทย เพิ่มขึ้น 0.40 และ 0.25 หน่วย

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่ส่งผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทย

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	ค่า t	Sig.
	b	Std.Error	Beta		
ค่าคงที่	0.84	0.30		2.79	0.06
1. อุดมการณ์ของพรรคการเมือง	-.05	0.07	-.06	-.72	0.47
2. นโยบายของพรรคการเมือง	0.40	0.09	0.45	4.26	0.00*
3. ผู้นำพรรคการเมือง	0.25	0.08	0.31	3.06	0.03*
4. ผู้สมัครพรรคการเมือง	-.05	0.08	-.06	-.65	0.51
5. กลไกการบริหารพรรคการเมือง	0.16	0.09	0.16	1.82	0.07

R = 0.74, $R^2 = 0.55$, $R^2_{adj} = 0.53$, $df_{reg} = 5$ และ 104, $F = 26.19$, $sig. = .000^*$ Durbin-Watson = 2.29

4. แนวทางในการสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ควรเน้นย้ำไปที่การพัฒนานโยบายของพรรคให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและความเป็นไปได้มากกว่าที่จะเป็นนโยบายการหาเสียงที่เน้นเรื่องการตลาดมากเกินไป จนดูเหมือนว่านโยบายไม่มีความน่าเชื่อถือและกลายเป็นจุดบกพร่องที่ฝ่ายตรงกันข้ามนำมาเป็นชนวนเหตุในการสร้างวิกฤติการณ์ทางการเมือง

“ควรเน้นไปที่ทำอย่างไรจะทำให้นโยบายมีความเป็นไปได้มากกว่าจะสร้างแนวทางการตลาดมากเกินไป โดยไม่คิดถึงความเป็นจริงว่า ทำได้หรือไม่ เพราะมันอาจจะกลายเป็นหนี้สาธารณะขึ้นมาได้” (สัญญา เคนาภูมิ, สนทนากลุ่มเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2559)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “ความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557” มีประเด็นนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการค้นหาคำประกอบความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557 ประกอบด้วย อุดมการณ์พรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ผู้นำพรรคการเมือง ผู้สมัครพรรคการเมือง และกลไกการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา ชินบุตร (2559, น.15) ผลการวิจัยพบว่า ความนิยมทางการเมือง ประกอบด้วย นโยบายพรรคการเมือง ผู้สมัครพรรคการเมือง และพรรคการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้การที่ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า ความนิยมทางการเมืองเป็นเรื่องของความชื่นชอบหรือเรียกว่า “รสนิยมทางการเมือง” ของปัจเจกบุคคลที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อพรรคการเมืองที่ตนเองนิยมและมีความเชื่อมั่นศรัทธาว่า พรรคที่ตนเองชอบนั้นจะสามารถตอบสนองความต้องการและข้อเรียกร้องทางการเมืองได้ ซึ่งการที่พรรคการเมืองได้ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นแล้ว ก็จะมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเหนียวแน่น และการร่วมรณรงค์หาเสียงกับพรรคการเมือง ตลอดจนการช่วยเหลือพรรคการเมืองในการประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดอุดมการณ์เป้าหมายของพรรคการเมือง เป็นต้น เมื่อประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับพรรคการเมืองมากขึ้น ในที่สุดก็จะกลายเป็นความผูกพัน ความรักหวงแหน เสมือนหนึ่งว่า ความศรัทธาในศาสนา ซึ่งประเด็นนี้ James David Barber (1969, p.55) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ความนิยมทางการเมืองเป็นเหมือนกับความศรัทธาต่อศาสนา

2. ประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีมีความนิยมทางการเมืองต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร 2557 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ คำจันทร์ (2547, น. 19) พบว่า ประชาชนมีความนิยมทางการเมืองต่อพรรคประชาธิปัตย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า องค์กรประกอบความนิยมทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็น อุดมการณ์พรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ผู้นำพรรคการเมือง ผู้สมัครพรรคการเมือง และกลไกการบริหารจัดการพรรคการเมือง ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้ประชาชนตัดสินใจทางการเมืองได้อย่างไม่ลำบาก เพราะองค์ประกอบความนิยมทางการเมืองดังกล่าว ประชาชนสัมผัสได้โดยง่าย อาทิ นโยบายของพรรคการเมืองที่ประชาชนสัมผัสได้จากผลงานที่เห็นเป็นรูปธรรม หรือผู้นำพรรคการเมืองที่มีความตั้งใจกับการขับเคลื่อนนโยบายของพรรคการเมือง เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2553, น. 76-78) พบว่า ประชาชนมีความนิยมต่อพรรคเพื่อไทย ด้วยเหตุผลขององค์ประกอบทางการเมืองที่เด่นชัด อาทิ นโยบายของพรรค ผู้นำพรรค ผู้สมัครพรรค การทำกิจกรรมของพรรค เป็นต้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ โชติ บดีรัฐ (2558, น. 59-60) เห็นว่า ความนิยมทางการเมืองเป็นสภาพปกติของปัจเจกบุคคลที่พึงแสดงออกต่อพรรคการเมืองที่มี

ความสอดคล้องกับแนวคิดและอุดมการณ์ของตนเอง โดยสิ่งที่เป็นทำให้ตัดสินใจต่อความนิยมทางการเมืองที่มีต่อพรรคคือ องค์ประกอบของความนิยมทางการเมืองที่ค่อนข้างจะมีความสมบูรณ์แบบ

3. องค์ประกอบความนิยมทางการเมืองที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อพรรคเพื่อไทยภายหลังปฏิวัติรัฐประหาร 2557 กรณีศึกษา: หมู่บ้านเสี้ยวแดงในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบด้านนโยบายของพรรคการเมือง และผู้นำพรรคการเมือง ส่งผลต่อพรรคเพื่อไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุรฉัตร พานธงรักษ์ (2555, น.25-26) พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายพรรคการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชนมากที่สุด และสอดคล้องกับวิทยา ชินบุตร (2559, น.24-25) พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายของพรรคการเมือง และผู้นำพรรคการเมือง ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของพรรคชาติไทยพัฒนา ทั้งนี้การที่ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่าการแข่งขันทางการเมืองในยุคใหม่สิ่งสำคัญที่เป็นตัวชี้ขาดผลแพ้ชนะการเลือกตั้ง คือ นโยบายพรรคการเมืองที่มีการจัดทำจากฐานความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม โดยมีการลงพื้นที่สำรวจและจัดลำดับความสำคัญ นำเสนอเข้าไปสู่วาระนโยบายของพรรคและประกาศให้ประชาชนได้รับทราบว่า หากได้เป็นรัฐบาลจะขับเคลื่อนนโยบายของพรรคให้เกิดเป็นรูปธรรม เพราะฉะนั้น นโยบายของพรรคที่นำเสนอต่อสาธารณะชน จะต้องเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับความเดือดร้อนและเป็นเรื่องเร่งด่วนของประชาชนทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความนิยมทางการเมืองของประชาชนในหมู่บ้านเสี้ยวแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทย ภายหลังการรัฐประหาร 2557” มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความไม่เอียงที่กล่าวถึงนโยบายพรรคเพื่อไทยเป็นตัวชี้ขาดการชนะการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง เหตุผลสำคัญคือ การกำหนดนโยบายของพรรค มาจากการรวบรวมข้อเรียกร้องจากประชาชนคนรากหญ้า ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ แต่สิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ค่อนข้างเป็นกังวลในเรื่องของนโยบายพรรคคือ ความเป็นไปได้เมื่อลงสู่ภาคปฏิบัติและการถูกโจมตีจากพรรคการเมืองและกลุ่มการเมืองอื่นว่า เป็นนโยบายประชานิยมที่ไม่มีประโยชน์ ดังนั้น ผู้บริหารพรรคเพื่อไทยในชุดปัจจุบัน ควรคิดทบทวนกระบวนการจัดทำนโยบายของพรรคที่คำนึงถึงความเป็นจริงและความเป็นไปได้ของนโยบายและสามารถอธิบายสร้างความเข้าใจในประเด็นของนโยบายพรรคแต่ละนโยบายได้อย่างชัดเจน

1.2 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า การที่ประชาชนยังคงความนิยมทางการเมืองต่อพรรคเพื่อไทย เหตุผลสำคัญ คือ ความนิยมในตัวอดีตผู้นำพรรค (นายทักษิณ ชินวัตร) ประเด็นผู้นำพรรคการเมืองนี้ หากพิจารณาเป็นจุดแข็งก็ถือว่า เป็นจุดขายของพรรคเพราะภาพลักษณ์ของผู้นำใน

การบริหารประเทศได้สร้างความประทับใจให้กับประชาชนรากหญ้า ในทางกลับกันก็ได้กลายเป็นจุดด้อยเช่นกัน ฝ่ายการเมืองตรงกันข้ามมองว่า พรรคเพื่อไทยยังคงเป็นเหมือนบริษัทที่อดีตผู้นำพรรคใช้ในการทำธุรกิจ เพราะฉะนั้น ผู้บริหารและกรรมการพรรคเพื่อไทยในปัจจุบัน ควรจะพิสูจน์ให้ประชาชนทั่วไปทั้งที่เป็นผู้นิยมพรรคเพื่อไทยด้วยกันและให้ฝ่ายการเมืองอื่นๆ ได้เห็นว่า พรรคเพื่อไทยเป็นของประชาชน มิใช่เป็นพรรคของอดีตผู้นำพรรค

1.3 ข้อมูลการสัมภาษณ์และข้อเสนอในแบบสอบถามพบว่า ปัญหาสำคัญของพรรคเพื่อไทย คือยังไม่สามารถสร้างพรรคการเมืองให้มีความเป็นสถาบันทางการเมืองได้ตามที่วางเป้าหมายกันไว้ตั้งแต่แรกก่อตั้ง เนื่องจาก ตัวผู้สมัครพรรคส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากการสร้างของพรรคโดยตรง หากแต่เป็นการไปเจรจาต่อรองกับผู้สมัครพรรคอื่นที่เป็นเจ้าของพื้นที่ที่ไม่เคยสังกัดพรรคไทยรักไทยมาก่อน และพรรคไทยรักไทยสมัยนั้นไม่สามารถเจาะฐานเสียงได้ จึงเจรจาต่อรองให้มาเข้าพรรค และผลที่ปรากฏเกิดเป็นมุ้งเล็กมุ้งใหญ่ในพรรคขึ้นและไม่มีอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคอย่างเข้มแข็ง เพราะฉะนั้น ผู้บริหารพรรคและกรรมการบริหารพรรค ควรจะวางยุทธศาสตร์ของพรรค เริ่มจากการปลูกฝังอุดมการณ์ของพรรคและการส่งเสริมการเรียนรู้อุดมการณ์ของพรรค ผู้บริหารพรรค กลไกการบริหารพรรคให้กับสมาชิกทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือการสร้างพรรคเพื่อไทยให้มีความเป็นสถาบันทางการเมือง

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

2.1 จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า บางพื้นที่ประชาชนไม่ได้ยินยอมต่อผู้สมัครพรรคตามที่ผู้บริหารและกรรมการพรรคส่งลงมารับสมัครเลือกตั้ง ทั้งนี้ยังไม่ได้มีการสำรวจผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตอย่างละเอียดว่า ประชาชนในพื้นที่ชอบผู้สมัครที่ส่งลงมารับสมัครเลือกตั้งหรือไม่ เพราะฉะนั้น การจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขต ผู้บริหารและกรรมการพรรค โดยเฉพาะผู้บริหารประจำสาขาพรรค ควรจะทำการสำรวจความนิยมของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อเป็นการตรวจสอบให้เกิดความแน่ใจว่า ประชาชนชื่นชอบในการทำงานในพื้นที่ของผู้สมัครคนนั้นหรือไม่

2.2 ประเด็นการสร้างคามเข้มแข็งและการขยายเครือข่ายพรรคให้มีความกว้างขวางและยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่นทั้งในเชิงอุดมการณ์และเป้าหมายของพรรค ซึ่งผลการสัมภาษณ์และการลงพื้นที่เก็บข้อมูลพบว่า ประชาชนในพื้นที่ที่เป็นฐานเสียงของประชาชนคนเสื้อแดง ส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่า พรรคเพื่อไทยมีระบบการบริหารงานอย่างไร และมีอุดมการณ์เป้าหมายอย่างไร เพราะฉะนั้น ผู้บริหารพรรคและกรรมการพรรค ควรจะลงพื้นที่และสร้างกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้กับประชาชนทั้งที่เป็นฐานเสียงและมีใช้ฐานเสียงของตนเองได้รับทราบว่า อุดมการณ์พรรค นโยบายพรรค และกลไกการบริหารงานของพรรค มีลักษณะเป็นอย่างไร

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ยังมีข้อบกพร่อง คือ เป็นการสำรวจความคิดเห็นประชาชนคนเสื้อแดงในจังหวัดอุดรธานี และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่นิยมพรรคเพื่อไทยอยู่แล้ว ทำให้ผลการวิจัยออกมาจึงดูเหมือนว่า ไม่สะท้อนความคิดเห็นได้หมดทุกกลุ่ม ดังนั้น เพื่อให้งานวิจัยชิ้นนี้ลดทอนอคติและสะท้อนมุมมองจากกลุ่มคนอื่นๆ การวิจัยครั้งต่อไปเห็นควรให้ทำวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นทางการเมืองที่มีต่อพรรคเพื่อไทยของกลุ่มคน กปปส. ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี” ทั้งนี้ให้นำผลการวิจัยดังกล่าวกลับมาเปรียบเทียบและสะท้อนในสิ่งที่กลุ่มคน กปปส. ได้ให้ความคิดเห็น เพื่อนำจุดบกพร่องไปปรับปรุงพรรคเพื่อไทยให้ตอบโจทย์ความต้องการของคนทุกกลุ่ม

บรรณานุกรม

- กริช แรงสูงเนิน. (2554). *การวิเคราะห์ปัจจัยด้วย SPSS และ AMOS เพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- จิราภรณ์ ดำจันทร์. (2547). *ความนิยมของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้: ศึกษากรณีเขตเลือกตั้งที่ 1 และที่ 10 จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชติ บดีรัฐ. (2558). *ความรู้เบื้องต้นรัฐศาสตร์*. พิษณุโลก: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม.
- ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์. (2559). *การเมือง : ผลประโยชน์และความขัดแย้ง*. กรุงเทพฯ: นาคาการพิมพ์.
- บุญทัน ดอกไธสง. (2558). *การบริหารอำนาจ : สงครามแย่งเงิน : ยุคใหม่*. กรุงเทพฯ : นัยนาประไพ.
- บุรฉัตร พานธงรักษ์. (2555). *การตลาดการเมืองของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกอบ จิรกิติ. (2552). *ผลกระทบของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ กรณีการยุบพรรคการเมืองที่มีต่อการพัฒนาการเมือง*. เอกสารวิชาการการอบรมหลักสูตร “ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.)” รุ่นที่ 13 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- พิชัย ขวัญทอง. (2559). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์และการเมือง*. อุดรธานี: วิทยาลัยปัญญาบัณฑิต.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2553). *ความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย: ศึกษากรณี จังหวัดขอนแก่น*. *รัฐศาสตร์ปริทรรศน์*. 1(1), 76-78.
- วิทยา ชินบุตร. (2559). *ความนิยมทางการเมืองของพรรคชาติไทยพัฒนาในจังหวัดสุพรรณบุรี*. *รัฐสภาสาร*. 64(7), 96-122.

- วิภาวดี พันธุ์ยางน้อย. (2555). *หมู่บ้านเสื้อแดง: การปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชุมชนชนบทไทย กรณีศึกษาหมู่บ้านนาใหญ่ จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัณญา เคนาภูมิ. (2558). ประชาธิปไตยกินได้: ของจริงหรือแค่วาทกรรมการเมือง. *วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน*. 2(2), 91-92.
- ไสว บุญมา. (2554). *ประชานิยม: ทางสู่ความหายนะ*. กรุงเทพฯ : โปสบุ๊ค.
- สุรวิชัย วีรจรรณ. (2560, 14 กรกฎาคม). เสรีภาพในพรรคเพื่อไทย ไทน์ละที่เรียกฝ่ายประชาธิปไตย. *ผู้จัดการออนไลน์*, น. 8.
- David Barber, J. (1969). *Citizen Politics: An Introduction to Political Behavior*. Chicago : Markham.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. New York : Mc Graw Hill.
- Rushkoff, Douglas. (2004). *Open Source Democracy*. London : Prinflow.

สัมภาษณ์

- กมลศิลป์ สิงห์สุริยะ แกนนำหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานี. (2559). ให้สัมภาษณ์ วันที่ 3 มีนาคม 2559
- คงชัย ชัยกัน แกนนำหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานี. (2559). ให้สัมภาษณ์ วันที่ 10 มีนาคม 2559
- ดร.พิชัย ขวัญทอง นักวิชาการอิสระด้านรัฐศาสตร์. (2559). ให้สัมภาษณ์ วันที่ 15 พฤษภาคม 2559
- รัตนาวรรณ สุขศาลา แกนนำหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานี . (2559). ให้สัมภาษณ์ วันที่ 26 มกราคม 2559
- รศ.ดร.สัณญา เคนาภูมิ นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. (2559). ให้สัมภาษณ์ วันที่ 11 มิถุนายน 2559
- อานนท์ แสนน่าน แกนนำหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานี. (2559). ให้สัมภาษณ์ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559